

Aportacions de l'Oficina Antifrau de Catalunya a la consulta pública prèvia en relació amb l'Avantprojecte de Llei de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya

El passat 14 de gener de 2022 l'Administració de la Generalitat de Catalunya va iniciar una consulta pública prèvia a l'elaboració de l'Avantprojecte de Llei de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, que conclou el dia 18 de febrer de 2022.

Aquest procés participatiu té el seu origen en l'Acord de Govern de 14 de desembre de 2021, pel qual s'aprova la memòria preliminar sobre l'Avantprojecte de Llei de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.

D'acord amb el que expressa l'esmentada **Memòria preliminar**: *la visió de l'Escola, que justifica per si sola la necessitat d'una nova llei que la reguli és esdevenir l'eix vertebrador de l'Ecosistema de Governança Pública de Catalunya i contribuir activament al seu disseny, implantació i avaluació. En aquest sentit, la missió de l'Escola seria articular, promoure i produir recerca, anàlisi, serveis i productes relatius al reconeixement, captació i desenvolupament del talent; la formació i l'aprenentatge; i l'organització de les institucions en l'àmbit de la governança pública; per aconseguir una Administració Pública catalana al servei del ciutadà, professionalitzada, innovadora, **íntegra** i eficient.*

Pel que fa la participació ciutadana en dita iniciativa normativa, el darrer paràgraf de la Memòria preliminar diu: *es considera adient sotmetre aquesta iniciativa a consulta pública prèvia, atès que es tracta de la norma reguladora d'una institució de caràcter transversal, amb competències que incideixen sobre els servidors públics, les administracions públiques i el seu*

sector públic, operadors de formació de l'àmbit públic, el món acadèmic o universitari, el món professional, i la ciutadania, en general.

Per tal d'orientar les aportacions, l'espai web Participagencat formula onze preguntes de caràcter prou obert com per possibilitar a les persones participants fer aportacions constructives que enriqueixin la visió de l'administració promotora.

1. Habilitació normativa

Els articles 1 i 3 de la Llei 14/2008, del 5 de novembre, de l'Oficina Antifrau de Catalunya, atribueixen a l'Oficina Antifrau de Catalunya (en endavant, OAC o Oficina) les funcions d'assessorar i formular propostes i recomanacions al Parlament, al Govern de la Generalitat i als òrgans de l'Administració, en l'àmbit de la prevenció i la lluita contra la corrupció i qualsevol activitat relacionada, i també proposar les mesures necessàries per a assolir més transparència en la gestió del sector públic.

En coherència amb dita previsió normativa, el propòsit d'aquest document és posar a disposició del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, impulsor de la iniciativa, algunes reflexions que la lectura de la Memòria preliminar ens ha suscitat i que considerem oportú compartir, ja des d'aquesta fase embrionari de la norma, sens perjudici de posposar un major estudi i contribució al moment en què ja hi hagi un text articulat de l'avantprojecte i aquest sigui sotmès a posteriors tràmits de participació pública (mitjançant l'eventual tràmit d'audiència que es pugui atorgar a l'Oficina o mitjançant la participació en el tràmit d'informació pública).

2. Reflexions preliminars de l'Oficina Antifrau

D'entrada, des de l'Oficina Antifrau de Catalunya (en endavant, Antifrau) fem una valoració positiva de la iniciativa, doncs de la lectura de l'esmentada memòria es desprèn que la voluntat política que la impulsa s'orienta a una veritable transformació de la institució de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya basada en una diagnosi raonada i raonable de la situació.

Constatem també que la present iniciativa coincideix en el temps amb una consulta pública, ja tancada, prèvia a l'elaboració d'un text de l'avantprojecte de llei de l'ocupació pública catalana i amb d'altres anunciades al Pla normatiu 2021-2023 com ara la relativa a la direcció pública professional, amb rang de llei, o com les de selecció de personal de

l'Administració de la Generalitat i sobre la Comissió Tècnica de la Funció Pública, amb rang reglamentari.

No volem deixar de recordar la importància que per a l'èxit del nou model d'ocupació pública tindrà la coherència d'aquest conjunt de lleis i la seva necessària harmonia amb la resta de normes que tinguin incidència en la funció pública catalana.

Tanmateix cal ser conscients que comptar amb un marc normatiu d'excel·lència -la qual cosa ja representaria un veritable èxit- no és garantia per si mateix per transformar la realitat en el sentit desitjat. L'objectiu hauria de ser comptar amb la infraestructura que ha de fer possible que les persones que treballen al servei públic recuperin el sentit de la seva missió que no és altre que facilitar la vida als ciutadans.

Aquesta dimensió ètica del servei públic constitueix un veritable factor de transformació perquè la ciutadania, destinatària de l'acció pública, percebrà que compta amb funcionaris **professionals competents**, no només en el sentit de capacitat i eficàcia, sinó també perquè actuen amb empatia, justícia i disponibilitat.

Les institucions públiques, sense la confiança i el suport dels ciutadans veuen debilitada la seva posició i legitimitat enfront d'altres alternatives facilitades per actors no guiats necessàriament per la consecució de l'interès general.

Les consideracions que la citada iniciativa sobre l'avantprojecte de llei de l'ocupació pública catalana va merèixer per part d'Antifrau, les podeu trobar [en el següent enllaç al portal Participa.gencat](#) i en elles s'hi contenen les principals reflexions en l'àmbit de la funció pública des del punt de vista substantiu. A diferència del document preliminar que contextualitzava aquella normativa, la present memòria contempla expressament la noció d'integritat com un atribut bàsic dels servidors públics.

Coincidim plenament amb aquest enfocament i, per acabar d'ajustar-lo, suggerim que incorpori el **principi de neutralitat** que ha de predicar-se igualment dels servidors públics. Neutralitat entesa com aquell deure previst en l'article 52 del text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, consistent en la disponibilitat del seu exercici professional -imparcial i objectiu- a la legítima opció política que en cada moment dirigeixi l'Administració.

En l'arquitectura normativa del sistema de funció pública, l'existència d'un centre especialitzat en la selecció, formació i gestió del coneixement, tot i ocupar un paper instrumental, té una importància cabdal per assegurar disposar en cada moment de les persones més capacitades per servir l'interès general des de les administracions i resta de poders públics de Catalunya.

En relació amb les funcions, suggerim considerar incloure el vetllar perquè les polítiques de reclutament s'orientin a una funció pública que sigui representativa de la societat a la que serveix, sense excloure cap sector. Diversificació de perfils integrants de la funció pública. Caldria incorporar **criteris socials**, de manera similar a com es fa en l'àmbit de la contractació pública. Aquesta recomanació parteix de la constatació d'una realitat com és que la pròpia Administració acaba sent pedrera de futurs lideratges polítics, sobretot entre l'alta funció pública i la direcció pública i que, per això, caldria garantir que la composició resulta representativa de la diversitat d'orígens socials, culturals, educatius o territorials.

Encara en l'àmbit de les funcions, la iniciativa legal ara contemplada aspira a què la "nova Escola" sigui una eina transformadora de les administracions públiques, jugant un paper central pel que fa a la selecció de les persones. Doncs bé, tot i que resulta difícil predir cap a on poden evolucionar els tradicionals mecanismes de reclutament en la funció pública basats en les oposicions, el cert és que la realitat comparada ens demostra que hi ha d'altres fórmules igualment respectuoses amb els principis d'igualtat, mèrit i capacitat que fugen de sistemes memorístics. Si s'optés per generalitzar els sistemes en què la persona aspirant passa per un primer vincle temporal amb l'Administració subjecte a la posterior acreditació de la competència professional (**aprenentatge**) la superació de la qual donaria lloc a una vinculació més estable, l'Escola o la institució que finalment acabi configurant aquesta iniciativa hauria de jugar un paper determinant en aquest esquema.

Pel que fa la relació de la institució amb la resta d'actors recordem que Antifrau té encomanda legalment una missió específica consistent en preservar la transparència i la integritat de les administracions i del personal al servei del sector públic en el desenvolupament de la qual ha vingut desplegant una activitat de formació, sensibilització generació de coneixement especialitzat que posem a disposició, com no podria ser d'altra manera, de l'EAPC.

Pel que fa a la llei que ara comença a gestar-se, atès l'àmbit competencial de l'Oficina, hem de ser particularment curosos i respectuosos amb el model organitzatiu que el Govern impulsor d'aquesta iniciativa normativa triï per configurar la nova institució.

Amb independència de quina acabi sent la naturalesa jurídica de la institució i la seva ubicació, el seu disseny i organització han de respondre als més alts estàndards d'integritat institucional. Amb això volem expressar que és necessari ja contemplar la **integritat en el disseny** mateix de la institució, dotant-la dels elements bàsics que la faran resistent als riscos d'irregularitats, frau o corrupció.

A la vegada, la posició que ocupi la Direcció de l'Escola i tots aquells elements que reforcin la seva independència en relació amb les diferents opcions polítiques, i la seva expertesa i professionalitat, son aspectes a potenciar.

Finalment, caldria preveure un mecanisme de **retiment de comptes davant Parlament** com podria ser la presentació de la corresponent memòria d'activitat, generant un espai de debat i reflexió col·lectius que pot resultar esperó de millora continua.

Oficina Antifrau de Catalunya
8.2.2022

Ribes 3
08013 Barcelona
T +34 935 545 555
bustiaoac@antifrau.cat
www.antifrau.cat